

Số: /BC-UBND

Phong Điền, ngày tháng 9 năm 2024

BÁO CÁO

Tình hình thực hiện Đề án Bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử cách mạng, văn hóa trên địa bàn huyện Phong Điền giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030

Thực hiện Công văn số 71/TT HĐND-VP ngày 30/8/2024 của Hội đồng nhân dân Huyện về việc chuẩn bị báo cáo giải trình tại phiên họp định kỳ tháng 9/2024 của Thường trực Hội đồng nhân dân huyện. Ủy ban nhân dân huyện báo cáo tình hình thực hiện Đề án Bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử cách mạng, văn hoá trên địa bàn huyện Phong Điền giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030 với những nội dung sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH.

Huyện Phong Điền, tỉnh Thừa Thiên Huế là mảnh đất với bề dày nghìn năm văn hiến cùng với truyền thống văn hóa lâu đời đã sản sinh và giữ gìn nhiều di tích lịch sử văn hóa quý báu của nhân loại. Đó chính là tài sản vô cùng quý báu của Phong Điền nói riêng và của tỉnh Thừa Thiên Huế nói chung. Hệ thống di tích lịch sử văn hóa của huyện Phong Điền là mảnh đất có bề dày lịch sử, gắn liền với lịch sử hình thành, phát triển của vùng đất giàu truyền thống, là địa phương có chiều dài về văn hóa lịch sử, lại có bề dày về truyền thống đấu tranh giải phóng dân tộc, nơi đây đã sản sinh ra nhiều bậc danh nhân nổi tiếng trong lịch sử của dân tộc như: Nguyễn Tri Phương, Nguyễn Lộ Trạch, Trần Văn Kỷ,... Hiện nay, trên địa bàn huyện Phong Điền có 23 di tích lịch sử văn hóa được công nhận, trong đó có 07 di tích cấp Quốc gia, 16 di tích cấp tỉnh.

II. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN.

1. Công tác chỉ đạo điều hành.

Trên cơ sở Nghị quyết của Huyện ủy, HĐND huyện. Đã tham mưu UBND huyện đã ban hành các văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện như sau:

- Kế hoạch số 284/KH-UBND ngày 16 tháng 12 năm 2022 của UBND huyện về việc triển khai thực hiện Đề án bảo tồn và phát huy các giá trị lịch sử cách mạng, văn hóa trên địa bàn huyện Phong Điền, giai đoạn 2022 – 2025 định hướng đến năm 2030 trong năm 2023.

- Kế hoạch số 41/KH-UBND ngày 29 tháng 01 năm 2024 của UBND huyện về việc triển khai thực hiện Đề án bảo tồn và phát huy các giá trị lịch sử

cách mạng, văn hóa trên địa bàn huyện Phong Điền, giai đoạn 2022 – 2025 định hướng đến năm 2030 trong năm 2024.

- Công văn số 785/CV-UBND, ngày 01 tháng 3 năm 2023 của UBND huyện về công tác bảo quản, quản lý hiện vật tại di tích trên địa bàn.

- Công văn số 783/CV-UBND, ngày 01 tháng 3 năm 2023 của UBND huyện về triển khai hỗ trợ đầu tư tu bổ, tôn tạo di tích.

- Công văn số 3943/UBND-VP, ngày 31 tháng 8 năm 2023 của UBND huyện về việc thực hiện chỉ đạo của Phó Chủ tịch UBND huyện tại cuộc họp về chăm sóc di tích lịch sử, văn hóa.

2. Kết quả triển khai thực hiện Đề án.

2.1. Công tác bảo tồn các di tích.

- Việc trùng tu, tôn tạo các di tích lịch sử trên địa bàn huyện được các cấp, các ngành, các địa phương trên địa bàn huyện quan tâm. Tổ chức khởi công tu bổ, tôn tạo di tích Đình Hiền Sỹ (xã Phong Sơn) với kinh phí là 1,5 tỷ đồng, đã tổ chức khởi công công trình đường vào lăng mộ Nguyễn Tri Phương với kinh phí 2,1 tỷ, di tích Nhà thờ Tam Công 1,2 tỷ đồng (xã Phong Chương), đã tổ chức khởi công công trình Tu bổ mộ phần Đặng Văn Hòa với kinh phí 400 nguồn kêu gọi con cháu và gia đình (xã Phong Sơn) và tu sửa một số hạng mục di tích Trạm phẫu thuật Tiên Phương với nguồn xã hội hóa 100 triệu đồng (xã Phong Hiền).

- Di tích cấp tỉnh Địa điểm Cồn Bê: Hiện nay UBND xã Phong Hiền đã đưa vào khảo sát hiện trạng xây dựng bia lưu niệm và chỉnh trang khuôn viên dự toán khoản 650 triệu đồng.

- Di tích cấp quốc gia Lăng mộ Đặng Huy Trứ. Đã có Quyết định phê duyệt công trình đường vào di tích với tổng kinh phí 1,2 tỷ đồng.

- Di tích cấp tỉnh Địa điểm chiến thắng Thanh Hương: Hiện nay UBND xã Điền Hương đã khảo sát và dự toán xây dựng công trình di tích cấp tỉnh địa điểm Chiến thắng Thanh Hương với tổng kinh phí 3,5 tỷ.

- Trong đó có 02 di tích nằm trong lộ trình trùng tu và tôn tạo của Đề án trong năm 2023 đó là: Địa điểm chiến thắng Đồn Đất Đỏ (xã Phong Mỹ), Địa điểm In bạc Tài chính Cụ Hồ năm 1946 (xã Phong Sơn) với tổng kinh phí là 1.050 triệu, tuy nhiên hiện nay chưa có thông báo vốn để triển khai thực hiện.

2.2. Số hóa các di tích.

Phòng Văn hóa và Thông tin đã phối hợp với Bảo tàng lịch sử tỉnh hoàn thành số hóa hồ sơ các di tích trên địa bàn huyện và đang phối hợp các địa phương tiến hành cài nội dung và thiết lập quét mã QR tại các điểm di tích trên địa bàn nhằm thuận tiện cho việc tra cứu thông tin theo dữ liệu đã được số hóa.

2.3. Quản lý, chăm sóc di tích.

- Trong năm 2023 và 2024 UBND huyện đã bố trí kinh phí 217 triệu đồng cho công tác quản lý, chăm sóc các di tích.

+ Di tích quốc gia 6.000.000 đồng/năm;

+ Di tích cấp tỉnh 5.000.000 đồng/năm.

- Đến nay các đơn vị đã kiện toàn ban quản lý di tích, xây dựng ban hành Quy chế hoạt động Ban quản lý theo quy định và phân công các đơn vị, trường học, gia đình nhận chăm sóc các di tích; nhận kinh phí để chăm sóc, vệ sinh di tích để giữ cảnh quan luôn sạch đẹp, vào các dịp lễ, Tết, những sự kiện trọng đại của đất nước tổ chức dâng hương, dâng hoa...

- Đã tổ chức cắm mốc cho 23 di tích trên địa bàn.

- Các địa phương thường xuyên tổ chức chăm sóc vệ sinh di tích để giữ cảnh quan luôn sạch đẹp, tuyên truyền, giáo dục rộng rãi trong các tầng lớp Nhân dân nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm bảo vệ di tích, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trong cộng đồng.

2.4. Lập hồ sơ đề nghị xếp hạng di tích.

- Phối hợp với các cơ quan chuyên môn lập hồ sơ nâng cấp xếp hạng di tích quốc gia kiến trúc nghệ thuật Làng cổ Phước Tích thành di tích quốc gia đặc biệt, di tích cấp tỉnh Trạm phẫu thuật Tiền Phương lập hồ sơ nâng cấp xếp hạng di tích quốc gia, di tích cấp tỉnh Lăng mộ Đặng Văn Hoà lập hồ sơ nâng cấp xếp hạng di tích quốc gia. UBND tỉnh đã công nhận di tích Đình làng Thế Chí Đông (xã Điền Hải) là di tích cấp Tỉnh.

- Tiếp tục phối hợp các cơ quan, đơn vị, địa phương nghiên cứu, sưu tầm tư liệu, tài liệu đối với 13 công trình, địa điểm lịch sử, văn hóa theo quyết định số Quyết định số 1057/QĐ-UBND ngày 26/4/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Thừa Thiên Huế.

2.5. Bổ sung các công trình, địa điểm có giá trị về lịch sử, chính trị, văn hóa tiêu biểu vào danh mục kiểm kê.

Phối hợp với Sở Văn hoá và Thể thao, Bảo tàng Lịch sử tỉnh đề xuất đưa các công trình có giá trị tiêu biểu, có ý nghĩa chính trị, văn hoá, lịch sử ở địa phương như: Di tích lịch sử diêm cao 935 (xã Phong Mỹ); Địa điểm Tiểu khu 67 (xã Phong Xuân), nơi 13 Liệt sỹ đã hy sinh trong khi làm nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ; địa điểm họ Nguyễn Đình và Lăng mộ Nguyễn Đình Huy - thân sinh cụ Đồ Chiểu (thôn Bò Điền, xã Phong An); miếu Am Bà (xã Phong Hòa) và các Đình làng, miếu (công cộng) vào danh mục công trình, địa điểm tiêu biểu để kiểm kê.

3. Phát huy giá trị các di tích lịch sử cách mạng, văn hoá trên địa bàn huyện.

- Từng bước trùng tu, tôn tạo, quản lý, khai thác, phát huy các di tích lịch sử cách mạng, văn hóa, danh lam thắng cảnh; đã làm tốt việc bảo quản tài liệu,

hiện vật; xử lý các nguồn thải gây ô nhiễm môi trường di tích. Đẩy mạnh công tác xã hội hóa trong bảo tồn, phát huy giá trị của di tích.

- Phối hợp với trường THPT Nguyễn Đình Chiểu đặt tượng Nguyễn Đình Chiểu, Trường THPT Trần Văn Kỳ đặt tượng Trần Văn Kỳ trong khuôn viên sân trường; Lập hồ sơ đổi tên trường THCS Phong Sơn thành tên trường THCS Đặng Văn Hoà nhằm phát huy giá trị các di tích lịch sử cách mạng, văn hoá trên địa bàn huyện.

- Xúc tiến, quảng bá hình ảnh du lịch Làng cổ Phước Tích tại Festival nghệ truyền thống Huế năm 2023 tại thành phố Huế. Thông qua các hoạt động trưng bày, quảng diễn khách du lịch được tìm hiểu những giá trị nổi bật của gốm Phước Tích, tiềm năng, thế mạnh của du lịch cộng đồng gắn kết với làng nghề - Gắn với học tập và giáo dục lịch sử địa phương thông qua hệ thống di tích lịch sử. Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giới thiệu tại di tích cho học sinh về truyền thống lịch sử, cách mạng của địa phương và giá trị các di sản văn hóa, từ đó tham gia vào bảo vệ, phát huy giá trị các di sản.

- Phát huy thế mạnh tài nguyên du lịch nhằm kết nối các khu, điểm du lịch với các di tích lịch sử cách mạng, văn hóa để hình thành các tour du lịch đặc trưng của địa phương. Để người dân, du khách có cơ hội được đến thăm quan các di tích, khám phá vẻ đẹp thiên nhiên trên địa bàn thông qua thiết lập quét mã QR tại các điểm di tích nhằm thuận tiện cho việc tra cứu thông tin theo dữ liệu đã được số hóa.

III. THỰC TRẠNG, KHÓ KHĂN VÀ NGUYÊN NHÂN.

1. Thực trạng và khó khăn.

1.1 Thực trạng các di tích trên địa bàn.

- Di tích cấp quốc gia Chùa Giác Lương xuống cấp cần tôn tạo, tu bổ một số hạng mục gắn liền với di tích: cấu kiện gỗ, hệ thống cửa, nghi môn, tam quan, miếu, phòng chống mối mọt định kỳ..., xây dựng tường rào phía sau di tích (120m).

- Di tích cấp tỉnh Địa điểm in bạc tài chính cụ Hồ năm 1946, hiện trạng một số hạng mục di tích xuống cấp: Thân bia bằng đá Granit đã bong tróc phần dăm vá và đế bia đã xuống cấp. Nội dung khắc trên bia đã phai màu. Khuôn viên: Lan can hỏng gãy, nền sân bong hỏng, bậc cấp sứt mẻ... .

- Di tích cấp quốc gia Đoạn cuối đường 71, hiện trạng một số hạng mục di tích xuống cấp: Biểu tượng di tích bị rêu mốc xâm thực, gạch ốp bong tróc; nền lún nứt, bong hỏng; khuôn viên xung quanh di tích nhếch nhác.

- Di tích cấp tỉnh Địa điểm chiến thắng Đồn Đất Đỏ, hiện trạng một số hạng mục di tích xuống cấp: Khuôn viên di tích vùng đất trống và thấp trũng so với mặt đường giao thông; bia ghi nhớ sự kiện đặt góc khuôn viên, sát đường đã xuống cấp và có quy mô nhỏ, xung quanh bia nhếch nhác.

- Di tích Lăng mộ Lê Văn Miên. Hiện trạng di tích có một số hạng mục xuống cấp: Phần lăng bị nứt một số chỗ, rêu mốc, bong rộp.

- Di tích Nhà thờ họ Lê Văn. Hiện trạng di tích tổng thể công trình và các hạng mục phụ trợ (cổng, la thành, bình phong) đang bị xuống cấp nghiêm trọng.

- Di tích cấp quốc gia Lăng mộ và Nhà thờ Nguyễn Lộ Trạch. Nhà thờ Nguyễn Lộ Trạch chưa được xây dựng.

1.2 Khó khăn:

- Ngân sách tỉnh phân bổ từ nguồn kinh phí sự nghiệp và sử dụng nguồn vốn đầu tư công. Ngân sách huyện và xã chưa đảm bảo cân đối, phân bổ hàng năm chi ngân sách hợp lý cho công tác bảo tồn di tích.

- Kết cấu hạ tầng và cơ sở vật chất tuy đã được quan tâm đầu tư nhưng chưa đồng bộ, chưa khai thác hết tiềm năng, lợi thế về du lịch của các điểm di tích.

- Nhận thức một số người dân chưa cao trong công tác phối hợp với chính quyền trong việc đầu tư tôn tạo, bảo vệ các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn.

- Thiếu nguồn nhân lực tại chỗ, chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển du lịch cộng đồng với xu thế tham quan, học tập và trải nghiệm đến với di tích.

2. Nguyên nhân.

- Nguồn nhân lực phục vụ cho các hoạt động khai thác và phát triển du lịch ở các điểm di tích còn thiếu và yếu.

- Sản phẩm du lịch còn thiếu sự đồng bộ, gắn kết; chưa phát huy được tiềm năng và thế mạnh của các di tích.

- Nguồn kinh phí để tổ chức trùng tu, tôn tạo cho các di tích còn khó khăn và chưa được kịp thời.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ THỜI GIAN TỚI.

1. Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 06/NQ-HU, tham mưu UBND huyện thực hiện Đề án “Bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử cách mạng, văn hoá giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030.

2. Tiếp tục rà soát các di tích đưa vào danh mục kiểm kê các công trình địa điểm lịch sử và danh lam thắng cảnh tiêu biểu để đề nghị đưa vào danh mục kiểm kê di tích của Tỉnh trong giai đoạn tiếp theo.

3. Phối hợp với Bảo tàng lịch sử tỉnh tiến hành khảo sát, khu lăng mộ cụ Nguyễn Đình Huy (xã Phong An), di tích lịch sử điểm cao 935 (xã Phong Mỹ), miếu Am Bà (xã Phong Hòa) để đề nghị các cấp công nhận là di tích cấp tỉnh và di tích cấp Quốc gia.

4. Để đẩy mạnh công tác bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn huyện, thời gian tới cần huy động sức mạnh của toàn xã hội, tăng cường nguồn lực đầu tư của Nhà nước, tranh thủ sự hỗ trợ từ nguồn kinh phí của tỉnh

và Trung ương thông qua các Chương trình mục tiêu Quốc gia đưa văn hóa về cơ sở, đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động văn hóa nhằm nêu cao các giá trị văn hóa hiện có, đồng thời tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, địa phương; các ngành chức năng, các tổ chức đoàn thể từ huyện đến cơ sở cần tăng cường công tác thông tin tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức xã hội về công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa với những nội dung sau:

- Tăng cường và nâng cao hiệu quả của các cấp uỷ Đảng, chính quyền và các cơ quan liên quan trong việc bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa, nhằm giáo dục truyền thống và phục vụ phát triển kinh tế, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động đến mọi tầng lớp nhân dân trên địa bàn có trách nhiệm bảo vệ, không được xâm phạm đến di tích. Tuyên truyền sâu rộng Luật Di sản văn hóa, công tác quản lý, chăm sóc, bảo vệ các di tích lịch sử văn hóa đến nhân dân địa phương có di tích lịch sử văn hóa; chủ động phối hợp với các cơ quan báo, đài tuyên truyền, quảng bá tiềm năng phát triển du lịch từ giá trị các di tích lịch sử văn hóa có trên địa bàn các xã, thị trấn. Thông qua phát triển du lịch để bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa.

- Phối hợp với cơ quan, ban, ngành chức năng trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn huyện; phối hợp với các tổ chức chính trị xã hội trên địa bàn huyện triển khai nhiệm vụ bảo tồn, phát huy di tích lịch sử văn hóa. Gắn công tác thi đua khen thưởng với việc bảo tồn, phát huy giá trị di tích tới từng các cán bộ, đảng viên, tới địa phương có di tích lịch sử văn hóa.

- Chú trọng công tác bồi dưỡng, nâng cao trình độ cán bộ quản lý, cán bộ chuyên môn làm công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa. Tạo điều kiện để cán bộ văn hoá cơ sở tham gia các lớp tập huấn về bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa do cấp trên tổ chức.

- Lồng ghép công tác bảo tồn, phát huy các giá trị di tích lịch sử văn hóa với các chương trình phát triển kinh tế xã hội, xóa đói giảm nghèo, xây dựng Nông thôn mới trên địa bàn các xã, thị trấn theo hướng bền vững, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân.

- Tăng cường xã hội hóa ngân sách, nguồn vốn tài trợ từ các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp trong và ngoài huyện để tôn tạo, tu bổ, sửa chữa các di tích lịch sử văn hóa; xây dựng công trình trên địa bàn, doanh nghiệp địa phương hỗ trợ thực hiện công tác tôn tạo, tu bổ, sửa chữa các di tích lịch sử văn hóa. Huy động nguồn lực trong cộng đồng dân cư, nhất là nhân dân địa phương để bảo tồn, phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa,...

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT.

- Kiến nghị Huyện ủy, HĐND huyện quan tâm các nguồn lực cho việc quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích. Tập trung các nguồn lực để đầu tư tu bổ, tôn tạo các di tích. Chỉ đạo các đơn vị liên quan phối hợp với các bộ, ngành trung ương để tìm nguồn vốn đầu tư tu bổ, tôn tạo các di tích cấp quốc gia cần có sự đầu tư lớn. Ngân sách tỉnh phân bổ từ nguồn kinh phí sự nghiệp và sử dụng nguồn vốn đầu tư công. Ngân sách huyện và xã đảm bảo cân đối, phân bổ hàng năm chi ngân sách hợp lý cho công tác bảo tồn di tích. Chỉ đạo đẩy mạnh công tác xã hội hoá, huy động sự đóng góp của các doanh nghiệp, các tổ chức kinh tế - xã hội; tích cực vận động nhân dân, các tổ chức, cá nhân, người con xa quê hương tham gia đóng góp, hỗ trợ để cùng chung tay góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di tích.

- UBND huyện chỉ đạo, phân công nhiệm vụ Ban quản lý Làng cổ Phước Tích phối hợp với các địa phương trong công tác thuyết minh viên tại các điểm di tích.

- Huyện Đoàn cần xây dựng di tích trở thành “địa chỉ đỏ” trong giáo dục truyền thống yêu nước cho các thế hệ trẻ phù hợp với từng lứa tuổi học sinh; đoàn viên, thanh niên thường xuyên ra quân chăm sóc các di tích luôn xanh, sạch, đẹp, đặt biệt trong những ngày lễ, tết...

Trên đây là Báo cáo thực hiện Nghị quyết 06-NQ/HU của Huyện ủy về Đề án “Bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử cách mạng, văn hóa trên địa bàn huyện Phong Điền giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030”./.

Nơi nhận:

- Ban Thường vụ Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện;
- Chủ tịch và các PCT UBND huyện;
- Các cơ quan, đơn vị trực thuộc UBND huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- VP HĐND và UBND: LĐ và CV;
- Lưu: VT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hoàng Văn Thái